

TAKASBANK

SN. GENEL MÜDÜR, PARA VE SERMAYE PİYASALARI YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE,

Genel Mektup:260
(Krediler ve Borsa Para Piyasası Müdürlüğü)

İstanbul,06/07/2000

Değerli Üyemiz,

KONU:Ödünç Menkul Kıymet Kredileri Hk.

Bilindiği gibi, Ödünç Menkul Kıymet Kredisi işlemlerinde, ödünç konusu edilmek istenen hisse senedinin temettü ödemesi ve bedelli veya bedelsiz sermaye arttırım hakları kullanım tarihlerinin, kredinin vadesinin içine rastladığı durumlarda, bu tür kıymetler ödünç işlemine konu edilmemektedir.

Ancak Bankamız, bu tür hakların kullanım tarihleri vade içine rastlasa dahi ödünç işlemlerini gerçekleştirebilmek amacı ile, hakların ödünç veren tarafa ait olduğundan yola çıkarak, ödünç veren üyenin yukarıda belirtilen haklarını kaybetmeyeceği şekilde işlemin yapılabilmesini sağlayacak düzenlemeleri tamamlamıştır. Konu ile ilgili uygulamaya geçiş tarihi 17/07/2000'dir.

12/09/1996 tarih 115 numaralı Genel Mektup ile yayınlanan "Ödünç Menkul Kıymet Kredisi Uygulama Esasları" bu tarihten sonra yapılan değişiklikleri de içerecek şekilde yeniden düzenlenmiş haliyle ektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İ.M.K.B.
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Emin ÇATANA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ahmet ÇAKIRSOY
Genel Müdür Yrd.

ZMG MA

(260 SAYILI GENEL MEKTUBUN EKİDİR)

ÖDÜNC MENKUL KIYMET KREDİSİ UYGULAMA ESASLARI

ÖDÜNC MENKUL KIYMET KREDİSİ(ÖMK)

Takasbank'ca saptanan tür ve miktarda teminat göstererek Hisse Senedi ödünç almak isteyen Aracı Kuruluşların taleplerinin, Hisse Senedi ödünç vermek isteyen Aracı Kuruluşların verdikleri kıymetler ile oluşturulan havuzdan karşılanmasıdır.

SÖZLEŞME VE TAAHHÜTNAME

ÖMK kullanmak isteyen Aracı Kuruluşların, Takasbank'a hitaben, üzerinde yazılı tutar üzerinden binde 7,5 oranında damga vergisine tabi olan **Menkul Kıymet ve Ödünç Menkul Kıymet Kredileri Taahhütname'sini** imzalamaları gerekmektedir. Aracı Kuruluşların imzaladıkları Taahhütname tutarından daha yüksek miktarda kredi kullanmaları mümkün değildir. Ancak bedelli ve bedelsiz sermaye artırımından dolayı üyenin aldığı kredinin artması durumunda bu şart uygulanmayacaktır.

Ödünç menkul kıymet vermek isteyenlerin ise, tutar ihtiva etmeyen **Ödünç Menkul Kıymet Alma Sözleşmesi'ni** imzalaması gerekmektedir.

Takasbank tarafından yatırılmasının istenmesi durumunda; Taahhütname ve Sözleşme'nin damga vergisi ve damga vergisinin üzerinden alınacak olan B.S.M.V.(% 5) tutarı, Sözleşme veya Taahhütname'nin Takasbank'a teslim edildiği gün Aracı Kuruluşun serbest cari (11) hesabından tahsil edilecektir.

İŞLEMLERE KONU HİSSE SENETLERİ

İMKB tarafından ilan edilen İMKB-100 Listesinden Takasbank'ca seçilecek hisse senetleri ÖMK ve teminata konu olabilirler. Bahse konu bu hisse senetleri, Takasbank tarafından değişiklik oldukça duyurulmaktadır.

LİMİT

Takasbank tarafından, Aracı Kuruluşlara kullanabilecekleri kredinin **üst sınırını** gösteren **ÖMK Limiti** tahsis edilir. ÖMK limitleri, Aracı Kuruluşlara gizli ve yazılı olarak duyurulur ve belirli zamanlarda revize edilir. Ayrıca, Aracı Kuruluşların limit artırım talepleri de incelenerek en kısa sürede sonuçlandırılır.

İŞLEM SINIRLARI

ÖMK işlemleri lot ve katları şeklinde gerçekleştirilmektedir. Ancak sermaye artırım sonucunda oluşan ÖMK'lerinde bu şart uygulanmayacaktır Aracı Kuruluşun kullanabileceği maksimum ÖMK miktarı ise Aracı Kuruluşa tahsis edilen ÖMK limitidir.

ÖDÜNC VERME İŞLEMLERİ

Aracı Kuruluşlar ödünç olarak verecekleri hisse senetlerini Takasbank'a talimat vermek suretiyle veya isterlerse kendi ofislerindeki Takasbank terminallerini kullanarak **Ödünç Verilecek Hisse Senetleri Hesabına (OVH)** aktarabilirler.

Ödünç işlemi, **OVH'** daki hisse senedinin başka bir kuruma Takasbank tarafından ödünç verilmesi ile başlar.

Ödünç verenlerin, ödünce konu hisse senetlerinin üzerindeki tasarruf yetkisi en geç ödünç işleminin vade sonunu takip eden iş günü başlamaktadır.

Ödünç veren üyeler, henüz ödünç işlemine konu olmamış hisse senetleri için çekme talimatı verebilirler.

İMKB’de sırası kapatılan hisse senetleri OVH’dan çıkartılarak ödünçü verenlere iade edilir. Bahse konu bu hisse senetleri eğer ödünç işlemine konu olmuşsa, kıymetin sırası açılana kadar ödünç alanın talep etmesi durumunda vade uzatılabilmektedir.

YATIRIM FONLARI VE YATIRIM ORTAKLIKLARININ ÖDÜNC VERMESİ

Yatırım Ortaklıkları; Seri:VI, 4 No.lu tebliğin 18-g maddesine istinaden ödünç menkul kıymet verebilirler.

Yatırım Fonları ise; seri:VII, 10 No.lu tebliğin 42-j maddesine istinaden herhangi bir anda portföylerindeki menkul kıymetlerin piyasa değerlerinin en fazla %25’i tutarındaki menkul kıymetleri ödünç verebilirler.

TALEPLERİN İLETİLMESİ VE İŞLEM SAATLERİ

Aracı Kuruluşlar ÖMK taleplerini Takasbank’a yazılı olarak iletirler ve faks talimatları, aslı gelene kadar geçerli olur.

Takasbank, ÖMK’lerini her gün saat 17:00’a kadar kullanır ve karşılanan talepleri hem ödünç alan hem de ödünç veren Aracı Kuruluşlara aynı gün içinde faks ile bildirir. **Saat 17:00’ a kadar** karşılanamayan ÖMK talepleri ise iptal edilir.

VADE VE VADE SONU ÖDEME SAATLERİ

VADE: En çok 1 aydır.

Aracı Kuruluşlar kullandıkları kredinin vadesinin sonunda kıymet borçlarını;

fiziken en geç saat 14:00’a kadar,

hesaben en geç saat 17:00’a kadar

Takasbank’a ödemekle yükümlüdürler.

KOMİSYON VE ÖDEME SEKLİ

Ödünce konu hisse senedinin, kredinin kullanıldığı günden bir önceki günde oluşan son seans ağırlıklı ortalama fiyatı ile bulunacak piyasa değerinin ödünce konu olduğu süre içinde **hergün için %0,05’i (onbinde beş)**, Takasbank tarafından kredinin vade sonunda ödünçü veren Aracı Kuruluşa komisyon olarak ödenir.

TEMİNATLARA İLİŞKİN HUSUSLAR

1- TÜRLERİ

ÖMK işlemlerinde Aracı Kuruluşların Takasbank'a verebilecekleri teminatlar aşağıdaki türlerden olabilir:

- **HS** Hisse Senedi
- **HB** Hazine Bonosu
- **DT** Devlet Tahvili
- **TM** Teminat Mektubu (TL/YP)
- **NK** Nakit (TL/YP)
- **YF** Yatırım Fonu Katılma Belgesi

2- YATIRILMA, ÇEKİLME VE ÖZELLİKLERİ

Aracı Kuruluşlar virman talimatları ile teminat yatırmaya ilişkin taleplerini yaparlar. Aracı Kuruluşlardan gelen teminat çekme talepleri ise, Takasbank'ın uygun görüşü ile yapılır.

Teminat hesaplarındaki kıymetler için Takasbank tarafından sağlanacak hizmetlerde, Takasbank'ın komisyon tarifesi uygulanır.

Hisse Senetlerinin teminata alınması durumunda, teminata alınan hisse senetleri İMKB tarafından ilan edilen **İMKB-100** Listesinden Takasbank'ca seçilecek hisse senetleri ile sınırlı olmakta ve bu hisse senetleri, Takasbank tarafından değişiklik oldukça duyurulmaktadır.

Aracı Kuruluşların teminata verecekleri hisse senetlerini fiziken en geç saat **14:00'a** kadar Takasbank veznelerine teslim etmeleri gerekmektedir.

Aracı Kuruluşlar, teminata verecekleri hisse senetlerinin virmanını kendi **Takasbank** terminallerinden de gerçekleştirebilmektedirler. Teminat oran ve kombinasyonunun uygun olması durumunda, Takasbank'ın onayı ile aynı ekrandan hisse senedi çekme işlemlerini de yapabilmektedir.

EFT üyesi olan Aracı Kuruluşlar teminata verecekleri hisse senetlerini EFT yolu ile de aktarabilirler.

Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları; Aracı Kuruluşlar tarafından virman talimatları, kendi ofislerindeki Takasbank terminalleri veya EFT ile teminat olarak verilebilir.

Aracı Kuruluşlar, teminat oran ve kombinasyonunun uygun olması durumunda, Takasbank'ın onayı ile kendi Takasbank terminallerinden teminat çekme işlemlerini de yapabilmektedirler.

Teminat Mektuplarının teminata verilmek istenmesi durumunda, mektup alınmadan önce Takasbank Krediler ve Borsa Para Piyasası Müdürlüğü yetkilileri ile irtibat kurularak, mektubun alınacağı bankanın Takasbank'taki limitinin dolu olup olmadığı teyit edilmesi gerekmektedir. Ayrıca mektubu veren bankanın Genel Müdürlüğü'nden, Mektubu verdiklerine dair yazılı teyit alındıktan sonra bahse konu mektuplar teminata kabul edilir.

Teminata kabul edilen Teminat Mektuplarının **kesin** olması gerekmektedir.

Aynı Gruba veya Holding'e bağı Bankaların birbirlerine verdikleri ve Aracı Kurumların bağı oldukları Grup veya Holding Bankalarından aldıkları Teminat Mektupları, teminata kabul edilmez.

Nakit teminat; TL, ABD Doları veya Alman Markı cinsinden olabilir. Aracı Kuruluşların, teminata yatıracakları nakdi veya 11 hesaplarından teminata virman talimatlarını en geç saat **14:30'a** kadar teslim etmeleri gerekmektedir.

Yatırım Fonları Katılma Belgelerinin; teminat olarak verilmesi durumunda Aracı Kuruluşların virman talimatlarını Takasbank'a yazılı olarak iletmeleri gerekmektedir.

Aracı Kuruluşlar Kurucusu oldukları yatırım fonu katılma belgelerini teminata veremezler.

Aracı Kuruluşlar teminata verecekleri yatırım fonu katılma belgelerinin virmanını kendi **Takasbank** terminallerinden de gerçekleştirebilmektedirler. Teminat oran ve kombinasyonunun uygun olması durumunda aynı ekrandan yatırım fonu katılma belgesi çekme işlemleri de Takasbank'ın onayını takiben yapılabilmektedir.

3- DEĞİŞTİRME VE İADE

Aracı Kuruluşlar verdikleri teminatları Takasbank'ın uygun görmesi sonucu isterlerse kendi **Takasbank** terminallerinden (hisse senedi, devlet tahvili, hazine bonusu ve yatırım fonu katılma belgeleri) veya Takasbank'a talimat vermek sureti ile değiştirebilirler. Takasbank da gerekli gördüğü durumlarda teminatların değiştirilmesini isteyebilir.

Vade içeren her türlü teminatın, vadelerine **5 gün** kala değiştirilmesi gerekmektedir.

Teminat Değişirme Çağırısı'nın yapıldığı gün saat **17:00'a** kadar Aracı Kuruluşun istenen teminatları değiştirmesi gerekmektedir. Aksi taktirde Aracı Kuruluşun tüm Menkul Kıymet ve Ödünç Menkul Kıymet Kredileri muaccel hale gelir ve temerrüt hükümleri uygulanır.

Aracı Kuruluşlar, Takasbank'a kredi teminatı olarak verdikleri kıymetlerin diğeri bir teminat deposuna (MKK veya BPP) aktarılmasını da (virmanlanmasını) isteyebilirler. Takasbank'ın da uygun görmesi sonucunda depolar arası virman işlemi gerçekleştirilir.

Aracı Kuruluşların saat **15:00'dan** sonra verdikleri hisse senedi teminatı çekme talepleri, o günkü takas temerrütlerini önlemez.

4- DEĞERLEME

Takasbank her gün sonunda aşağıda belirtilen şekilde teminatın değerlemesini yapar:

a)Hisse Senetleri, değerlemenin yapıldığı güne ait son seansta oluşan ağırlıklı ortalama fiyattan; eğer işlem gerçekleşmemişse, yine son seansa ait en iyi alış ve en iyi satış emirlerinin aritmetik ortalaması ile,

b)Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları; değerlemenin yapıldığı gün, IMKB'de (Tahvil ve Bono Piyasası) belirlenen "Tahvil Cari Oranları"ndan,

c)YP Nakit Tutarları ve YP Teminat Mektupları; değerlemenin yapıldığı güne ait TCMB'nin döviz alış kurlarından.

d)Yatırım Fonu Katılma Belgeleri; değerlemenin yapıldığı gün ilan edilen fiyatlarından.

5-TEMİNATLARDAN DOĞAN HAKLAR

Aracı Kuruluşların teminat olarak vermiş oldukları hisse senetlerinin sermaye artırımını (Sermaye artırımını eğer bedelli ise, Aracı Kuruluşun rüçhan hakkı tutarını ödemesinden sonra) veya temettü hakları, Aracı Kuruluş adına Takasbank tarafından kullanılarak, işlemler sonucu elde edilen yeni paylar Aracı Kuruluşların serbest saklama hesaplarına, TL.ları ise Aracı Kuruluşların serbest cari (11) hesaplarına aktarılır.

6- ORANLAR (MARJLAR) VE TEMİNAT TAMAMLAMA ÇAĞRISI (MARGIN CALL)

ÖMK başlangıcında, işleme konu hisse senetlerinin toplam piyasa değerinin (bir önceki gün 2.seans ağırlıklı ortalama fiyattan bulunacak) en az % 100'ü kadar yukarıda sayılan teminat türlerinden olmak üzere teminat yatırılması gereklidir. Aracı Kuruluşlar isterse bu teminatın tamamını hisse senedi olarak verebilir. Ancak; teminat olarak verilen tek bir çeşit hisse senedinin piyasa değeri, toplam ÖMK riskinin % 50'sini geçemez.

ÖMK teminatının ikinci bölümü ödünç alınan hisse senedinin bir önceki günün 2.seansında oluşan ağırlıklı ortalama fiyatı ile bulunacak piyasa değerinin %100'ü kadar TL.'sı nakittir. Aracı Kuruluş bu nakdin tamamını veya bir kısmını isterse o günkü takas alacağından verebilir. Nakdin gelmesi sonucu ÖMK kullanan Aracı Kuruluşun teminat oranı, kredinin %200'ü (%100 marjlı) olmaktadır.

Her gün yapılan teminat değerlemesi sonucu, toplam teminat ödünç olarak alınan hisse senetlerinin toplam piyasa değerinin %150'sinin (%50 marjın) altına düştüğü taktirde, ödünç alan Aracı Kuruluşa Takasbank tarafından **Teminat Tamamlama Çağrısı (Margin Call)** yapılarak teminatını başlangıç teminat oranına tamamlaması istenir.

Teminat Tamamlama Çağrısının yapıldığı gün saat 17:00'a kadar Aracı Kuruluşların istenen ek teminatı yatırmaları gerekmektedir. Aksi taktirde Aracı Kuruluşun tüm kredileri (Menkul Kıymet ve Ödünç Menkul Kıymet Kredileri) muaccel hale gelerek temerrüt hükümleri uygulanır.

ÖDÜNCE KONU KIYMETTEN DOĞAN HAKLAR

1) TEMETTÜ

Ödünce konu menkul kıymetlerin vadesi içerisinde temettü ödemesi varsa, ödünç alan taraf ilgili tutarı Takasbank'a temettü dağıtımın olduğu gün saat 17:00'a kadar yatırmak zorundadır. Takasbank bu tutarı ödünç alanın serbest cari (11) hesabından tahsil eder. Eğer ödünç alan üye yükümlülüğünü yerine getiremezse ilgili tutara Borsa Para Piyasası O/N faiz ortalaması +25 puan ceza faizi uygulanır.

Takasbank temettü tutarını temettü dağıtım tarihinden bir gün sonra ödünç verenin serbest cari (11) hesabına aktarır.

2) BEDELSİZ SERMAYE ARTIRIMI

Ödünce konu menkul kıymetin vadesi içerisinde bedelsiz sermaye artırımını var ise, bedelsiz sermaye artırımının yapıldığı gün ödünç alanın ÖMK borcu, ÖMK adedinin bedelsiz sermaye artırım oranı ile çarpımı neticesinde bulunacak adet kadar artırılır. Ödünç alan, işlemin vade sonunda ilk olarak aldığı adete ilave olarak sermaye artırımını sonucu artan adedi de getirmekle yükümlüdür.

Eğer bedelsiz sermaye artırımını sonucu ihraççı kuruluş makbuz verirse, ödünç alanın artan borç adedinin vadesini, makbuzun senede dönüşüm tarihinden bir gün sonraya kadar uzatabilme hakkı vardır. Ödünç alanın bu talebini yazılı talimatla Takasbank'a bildirmesi gerekmektedir.

3) BEDELLİ SERMAYE ARTIRIMI

Ödünce konu menkul kıymetin vadesi içerisinde bedelli sermaye artırımını var ise, ödünç veren üye bedelli sermaye artırımına katılıp katılmayacağını ve eğer katılıyorsa katılma oranını en geç ;

a) O/N işlemlerde işlem günü

b) Vadeli İşlemlerde ise;

- Eğer Vade = > Bedelli Sermaye Artırımı Son günü ise

“BEDELLİ SERMAYE ARTIRIMI SON GÜNÜ-2 GÜN”

- Eğer Bedelli Sermaye Artırımı Son Günü >Vade ise

“VADE-2GÜN”e

kadar yazılı olarak Takasbank'a bildirmelidir.

Ödünç veren rüçhan hakkı ödemelerini kredi vadesi içerisinde Takasbank'a yapar. Takasbank ödünç verenin serbest cari (11) hesabından tahsil ettiği rüçhan hakkı tutarını aynı gün ödünç alanın serbest cari (11) hesabına aktarır. Ödünç alanın ÖMK borcu ise ödünç verenin ödediği katılım payı oranında artar. Ödünç alan, işlemin vade sonunda ilk olarak aldığı adete ilave olarak sermaye artırımını sonucu artan adedi de getirmekle yükümlüdür.

Eğer bedelli sermaye artırımını sonucu ihraççı kuruluş makbuz verirse, ödünç alanın artan borç adedinin vadesini, makbuzun senede dönüşüm tarihinden bir gün sonraya kadar uzatabilme hakkı vardır. Ödünç alan üyenin bu talebini yazılı talimatla Takasbank'a bildirmesi gerekmektedir.

Bedelli sermaye artırımını başlangıç tarihi ve temettü tarihi aynı gün ise otomatik mahsup işlemi yapılır.

Eğer üye otomatik mahsup işlemine katılmak istemiyorsa, temettü ve bedelli sermaye artırımını başlangıç tarihinden bir gün önce Takasbank'a yazılı olarak bildirmelidir. Üyeden aksi talep gelmedikçe otomatik mahsup işlemi aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilir.

- **Temettü Oranı =Bedelli Oranı**

Ödünç alan üyenin ÖMK borcu, ÖMK adedinin bedelli sermaye artırım oranı ile çarpımı sonucu bulunacak adet kadar artar. Ödünç alan, işlemin vade sonunda ilk olarak aldığı adete ilave olarak sermaye artırımını sonucu artan adedi de getirmekle yükümlüdür.

Eğer bedelli sermaye artırımını sonucu ihraççı kuruluş makbuz verirse, ödünç alanın artan borç adedinin vadesini, makbuzun senede dönüşüm tarihinden bir gün sonraya kadar uzatabilme hakkı vardır. Ödünç alan üyenin bu talebini yazılı talimatla Takasbank'a bildirmesi gerekmektedir.

- **Temettü Oranı >Bedelli Oranı**

Ödünç alan üyenin ÖMK borcu, ÖMK adedinin bedelli sermaye artırım oranı ile çarpımı sonucu bulunacak adet kadar artırılır. Ödünç alan, işlemin vade sonunda ilk olarak aldığı adete ilave olarak sermaye artırım sonucu artan adedi de getirmekle yükümlüdür.

Eğer bedelli sermaye artırım sonucu ihraççı kuruluş makbuz verirse, ödünç alanın artan borç adedinin vadesini, makbuzun senede dönüşüm tarihinden bir gün sonraya kadar uzatabilme hakkı vardır. Ödünç alan üyenin bu talebini yazılı talimatla Takasbank'a bildirmesi gerekmektedir.

Ödünç alan üye, temettü ile bedelli sermaye artırım arasındaki tutarı Takasbank'a temettü dağıtımın olduğu gün saat 17:00'a kadar yatırmak zorundadır. Takasbank bu tutarı ödünç alanın serbest cari (11) hesabından tahsil eder. Eğer ödünç alan üye yükümlülüğünü yerine getiremezse ilgili tutara Borsa Para Piyasası O/N faiz ortalaması +25 puan ceza faizi uygulanır.

Takasbank temettü tutarını temettü dağıtım tarihinden bir gün sonra ödünç verenin serbest cari (11) hesabına aktarır.

- **Temettü Oranı <Bedelli Oranı**

Ödünç alan üyenin ÖMK borcu, ÖMK adedinin temettü oranı ile çarpımı sonucu bulunacak adet kadar artırılır. Ödünç alan, işlemin vade sonunda ilk olarak aldığı adete ilave olarak sermaye artırım sonucu artan adedi de getirmekle yükümlüdür.

Ödünç veren üye sermaye artırım oranı ile temettü oranı arasında kalan tutar için, bedelli sermaye artırımına katılıp katılmayacağını ve eğer katılıyorsa katılma oranını en geç;

a) O/N işlemlerde işlem günü

b) Vadeli İşlemlerde ise;

- Eğer Vade = > Bedelli Sermaye Artırımı Son günü ise

“BEDELLİ SERMAYE ARTIRIMI SON GÜNÜ-2 GÜN”

- Eğer Bedelli Sermaye Artırımı Son Günü >Vade ise

“VADE-2GÜN”e

kadar yazılı olarak Takasbank'a bildirmelidir.

Takasbank ödünç veren üyenin serbest cari (11) hesabından tahsil ettiği rüçhan hakkı tutarını aynı gün ödünç alanın serbest cari (11) hesabına aktarır. Ödünç alan üyenin ÖMK borcu ise ödünç verenin ödediği katılım payı oranında artar. Ödünç alan, işlemin vade sonunda ilk olarak aldığı adete ilave olarak sermaye artırım sonucu artan adedi de getirmekle yükümlüdür.

Eğer bedelli sermaye artırım sonucu ihraççı kuruluş makbuz verirse, ödünç alanın artan borç adedinin vadesini, makbuzun senede dönüşüm tarihinden bir gün sonraya kadar uzatabilme hakkı vardır. Ödünç alan üyenin bu talebini yazılı talimatla Takasbank'a bildirmesi gerekmektedir.

ÖDÜNC MENKUL KIYMET İŞLEMLERİNİN MUHASEBE KAYITLARI

Sermaye Piyasa Kurulu, ÖMK işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile ilgili olarak aşağıdaki muhasebe kayıtlarının kullanılacağını belirtmiştir.

- a) Ödünç menkul kıymet verilmesi halinde, Sermaye Piyasası Kurulu Seri V No:6 "Aracılık Faaliyetinde Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ'in 29. Maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde "815-Ödünç Verilen Menkul Kıymetlerden Borçlular-Takasbank Menkul Kıymetler" ve "865- Ödünç Verilen Menkul Kıymetlerden Alacaklılar-Müşteri/Şirket Portföyü-Menkul Kıymetler" hesapları
- b) Ödünç menkul kıymet alan aracı kurumların Takasbank'a verdikleri işlem talimatları için, Tebliğ'in 28. Maddesinin (d) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde "814-Takasbank'a Ödünç Menkul Kıymetler İçin Verilen Teminatlar-Teminatların Türleri" ve "864-Takasbank'a Verilen Ödünç Menkul Kıymet Teminatlarından Alacaklılar" hesapları,
- c) Ödünç menkul kıymet alınması halinde, "809-Ödünç Alınan Menkul Kıymetlerden Borçlular-Takasbank-Müşteri Adı/Şirket Portföyü-Menkul Kıymetler" ve "859-Ödünç Alınan Menkul Kıymetlerden Alacaklılar-Takasbank" hesapları kullanılacaktır.

KREDİLERİN SONA ERMESİ VE MUACCELLİYET

Vade sonunda ödünç alınan menkul kıymetlerin yukarıda belirtilen saatlere kadar Takasbank'a iadesi ile ÖMK kapanır.

Muacceliyet ise aşağıdaki durumlarda ortaya çıkar:

- a) Takasbank'ca yapılan Teminat Tamamlama Çağrısı'na rağmen, Aracı Kuruluşların yukarıda belirtilen ödeme saatlerine kadar teminatlarını tamamlamamaları,
- b) Takasbank'ca yapılan Teminat Değiştirme Çağrısı'na rağmen, Aracı Kuruluşların yukarıda belirtilen ödeme saatlerine kadar teminatlarını değiştirmemeleri,
- c) Aracı Kuruluşların kredinin vade sonu geldiğinde yükümlülüklerini (kredi borcunu) yerine getirmemeleri,
- d) Aracı Kuruluşların işlemlerinin süreli veya sürekli olarak durdurulması,
- e) ÖMK'ne konu hisse senetlerinin İMKB'de sırasının sürekli olarak kapatılması ,

durumlarında Aracı Kuruluşların tüm MKK ve ÖMK'leri muaccel hale gelerek temerrüt hükümleri uygulanacaktır.

TEMERRÜT

Temerrüt durumunda Aracı Kuruluşların varsa Takasbank'taki nakdine el konularak, ÖMK'ne konu kıymetler Borsa'da satın alınır. Eğer bahse konu tutar Aracı Kuruluş'un borcunu karşılamıyorsa, bu kez teminatlar nakde dönüştürülür.

Ödünce konu hisse senetlerinin İMKB'de pazarının sürekli kapatılması veya kıymetlerin satın alınmaması (satıcı olmaması) durumunda ise, ödünç veren Aracı Kuruluş, krediyi kullanan Aracı Kuruluşun teminatlarından tahsil edilen TL.sından ödünce konu hisse senedinin Borsa'da gerçekleşen son işlem fiyatından TL. karşılığı nakit olarak ödenir.

Temerrüt süresi içinde toplam borca (Aracı Kuruluşun temerrüde düştüğü gün hesaplanacak ÖMK'lerinin piyasa değerleri ve MKK'lerinin toplamı), temerrüt faizi uygulanmaktadır. Temerrüt faiz oranı, temerrüde düştüğü gün Takasbank'ın krediler için ilan etmiş olduğu en yüksek faiz oranının 2 katıdır.

Temerrüde düşen Aracı Kuruluş, temerrüt süresi içinde Borsa Para Piyasa'sında işlem yapamaz. Ayrıca Borsa Para Piyasa'sında temerrüde düşen Aracı Kuruluş da temerrüt süresi içinde ÖMK kullanamaz.